

HUGO KASPER

Dne 25. lipnja 1981. preminuo je u svojoj 73. godini prof. dr. ing. Hugo Kasper, jedan od eminentnih fotogrametrijskih stručnjaka. Iako nije bilo baš neočekivano, ipak nas je ta vijest zaprepastila, jer u prof. Kasperu gubi jugoslavenska geodezija, a napose Geodetski fakultet u Zagrebu, svog odličnog prijatelja, koji nam je kako svojim znanjem, tako i svojim uplivom pomagao i koristio gdje god bi se za to ukazala prilika. Mnogi naši stručnjaci, naročito oni iz srednje generacije, mogli su obogatiti svoje stručno iskustvo prilikama koje je direktno ili indirektno stvorio prof. Kasper. Veliki gubitak koji je pretrpjela svjetska i naročito švicarska fotogrametrija, pogađa u znatnoj mjeri i nas.

Prof. Kasper rođen je 1908. u Brnu. Nakon završetka osnovne i srednje škole Kasper studira na Tehničkoj visokoj školi najprije građevinarstvo od 1926. do 1928. godine, a onda prelazi na tada novo osnovani odjel za geodeziju, gdje je diplomirao 1931. s odličnim uspjehom. Već 1933. postaje doktor tehničkih znanosti. U tim godinama Kasper kao znanstveni asistent kod prof. Bastla i kao znanstveni suradnik na istraživačkom odjelu za geodeziju i fotogrametriju kod prof. Tichya stiče svoja prva iskustva u nastavi i naučnom istraživanju.

Nakon njemačke okupacije Čehoslovačke Kasper djeluje kao geodetski inženjer u Vrhunskoj građevinskoj upravi za autostrade i vodi geodetske radove na odjelu »Bratislava—Beč«. 1938. habilitira na Tehničkoj visokoj školi u Brnu gdje tada kao naslovni docent drži predavanja iz više geodezije, kartografskih projekcija i sferne astronomije. 1939. preuzima katedru za nižu geodeziju s predavanjima iz niže geodezije i fotogrametrije. 1940. postao je redovni profesor na katedri za višu geodeziju, koju dužnost je zadržao do konca rata 1945., preuzevši i predavanja iz računa izjednačenja i rudarskih mjerenja. Njegova iskustva iz praktičkih radova i vođenja vlastite geodetske poslovnice doprinijela su da je njegova nastavna djelatnost bila usklađena s praksom, a iz opsega te djelatnosti vidi se njegova geodetska svestranost, čemu treba

pridodati odnosno naglasiti njegovu aktivnost u trasiranju prometnica. Poslije rata kao savjetnik kod Generalnog inspektorata za ceste Zapadne Njemačke. Mnogo se bavi problemom prelaznih krivina i u zajednici s Lorenzom i Schürbom izdaje »Die Klotoiden als trassierungs Element«, Bonn 1953., koje su izašle na mnogo jezika i naše bogatu primjenu. Zapaženi radovi i vrlo interesantni prikazi sa tog područja potiču od prof. Kaspera.

Poslije rata radi najprije u Austriji kod firme »Alpenfotogrammetrie«. 1948. ga je pozvala firma Wild, Heerbrugg, gdje preuzima vođenje fotogrametrijskog odjeljenja. Pod njegovim rukovodstvom fotogrametrijski instrumenti firme Wild doživljavaju nagli uspon u kvaliteti, produkciji i asortimanu, pa su proizvedene aerokamere RC5a, RC8, RC9, BC4 (balistička kamera) i stereoinstrumenti A7, A8, A9, Aviographi B8 i B9 i precizni stereokomparator Stk 1.

1956. postaje na Eidgenössische Technische Hochschule (ETH), Zürich na odjelu za kulturnu tehniku i geodeziju naslovni docent za izradu karata u sitnom mjerilu, a 1960. izabran je na ETH za redovnog profesora iz fotogrametrije, a u firmi Wild djeluje i dalje kao znanstveni savjetnik.

1973. prelazi u penziju i posvećuje se teoretski i praktički arhitektonskoj fotogrametriji, za koju organizira internacionalne simpozije, i to 1971. na ETH u Zürichu, a 1975. u Heerbruggu. Commite International de Photogrammetrie Architecturale (CIPA) bira ga 1976. za svog počasnog člana. Prilikom proslave 60. obljetnice punog geodetskog studija u Zagrebu Geodetski fakultet mu 1980. poveljom i plaketom odaje priznanje za njegove zasluge i suradnju.

Bilo bi nemoguće u ovom okviru i kratko prikazati njegove znanstvene i stručne radove registrirane u preko 120 publikacija. Mi bismo tom prilikom naglasili da su i u Geodetskom listu, Zagreb izašla dva članka prof. Kaspera: »Opadanje osvjetljenja kod širokokutnih objektiv« (br. 5—8, 1953) i »Suvremene mogućnosti fotogrametrije« (br. 1—4, 1954). Prva radnja je prijevod njegove monografije, i to je prvi prikaz rješenja širokokutne i superširokokutne fotogrametrijske optike u jednom stručnom časopisu. Pored toga njegove ideje i prijedlozi našli su mnogo odjeka u našoj stručnoj literaturi. Publikacijama treba svakako pribrojiti i njegova mnogobrojna predavanja, koja je prof. Kasper uz razne prigode održao po čitavom svijetu, mnoge od tih i u Jugoslaviji.

Pored intenzivne naučne i publicističke djelatnosti prof. Kasper je stalno živo kontaktirao s praksom bilo kroz svoj vlastiti biro, bilo kao suradnik u drugim poduzećima, naročito u Hansa-Luftbild, Münster. Uz visoko teoretsko i praktično znanje, prof. Kaspera resile su mnoge vrline: bio je izrazito čovjekoljubiv, ležeran, jednostavan u riječi i pismu i u rješavanju problema, dosjetljiv umjeren i s mnogo smisla za humor. Kao takav učestvovao je u mnogim svjetskim i švicarskim naučnim i stručnim odborima i komisijama.

S prof. Kasperom nestaje iz fotogrametrijskog zbivanja jedna originalna ličnost visokog intelekta i morala, koja će nam mnogo nedostajati.

Neka je slava prof. dr. Hugi Kasperu!

F. Braum